

Холодний яр

Тарас Шевченко

У всякого своє лихо,
І в мене не тихо;
Хоч не своє, позичене,
А все-таки лихо.
Нащо б, бачся, те згадувать,
Що давно минуло,
Будить бознає колишне,—
Добре, що заснуло.
Хоч і Яр той; вже до його
І стежки малої
Не осталось; і здається,
Що ніхто й ногою
Не ступив там; а згадаєш,
То була й дорога
З монастиря Мотриного
До Яру страшного.
В Яру колись гайдамаки
Табором стояли,
Лагодили самопали,
Ратища стругали.
У Яр тойді сходилися,
Мов із хреста зняті,
Батько з сином і брат з братом
Одностайне стати
На ворога лукавого,
На лютого ляха.
Де ж ти дівся, в Яр глибокий
Протоптаний шляху?
Чи сам заріс темним лісом,
Чи то засадили
Нові кати? Щоб до тебе
Люди не ходили
На пораду: що їм діять
З добрими панами,
Людоїдами лихими,
З новими ляхами?
Не сховаєте! над Яром

Залізник витає
І на Умань позирає,
Гонту виглядає.
Не ховайте, не топчіте
Святого закона,
Не зовіте преподобним
Лютого Нерона.
Не славтеся царевою
Святою войною.
Бо ви й самі не знаєте,
Що царики коять.
А кричите, що несете
І душу і шкуру
За отечество!.. Єй-богу,
Овеча натура;
Дурний шию підставляє
І не знає за що!
Та ще й Гонту зневажає,
Ледаче ледащо!
"Гайдамаки не воины —
Розбойники, воры.
Пятно в нашей истории..."
Брешеш, людоморе!
За святую правду-волю
Розбойник не стане,
Не розкує закований
У ваші кайдани
Народ темний, не заріже
Лукавого сина,
Не розіб'є живе серце
За свою країну.
Ви — розбойники неситі,
Голодні ворони.
По якому правдивому,
Святому закону
І землею, всім даною,
І сердешним людом
Торгуєте? Стережіться ж,
Бо лихо вам буде,
Тяжке лихо!.. Дурить дітей
І брата сліпого,

Дуріть себе, чужих людей,
Та не дуріть бога.
Бо в день радості над вами
Розпадеться кара.
І повіє огонь новий
З Холодного Яру.